NORAKSTS
Lieta Nr.A420392712
A-01185-13/42

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2013.gada 30.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Māris Šļakota,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.V.* pieteikumu par Daugavpils pilsētas domes faktisko rīcību – informācijas nesniegšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 1000 apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs *V.V.* vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kā arī tā grozījumu un papildinājumu.

Pieteicējs lūdza tiesu atzīt par prettiesisku Daugavpils pilsētas domes (turpmāk – Dome) faktisko rīcību, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos nesniedzot pieteicējam informāciju, proti, neizsniedzot pieteicējam šādu dokumentu apliecinātas kopijas:

1) Domes 2011.gada 14.janvāra vēstuli Nr.02.01-08/119 Valsts zemes dienestam;

2) Domes 2011.gada 8.februāra vēstuli Nr.02.01-08/357 Valsts zemes dienestam;

3) Domē saņemto Valsts zemes dienesta 2011.gada 28.janvāra atbildi Nr.2-04-L/107;

4) Domē saņemto Valsts zemes dienesta 2011.gada 15.februāra atbildi Nr.2-04-L/151.

Lūdza atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu Ls 1000 apmērā.

Pieteikumā un tā papildinājumā norādīja šādus argumentus.

[1.1] Administratīvā procesa par maksāšanas paziņojumu par nekustamā īpašuma nodokli 2010.gadam ietvaros pieteicējs uzzinājis par Domes nodomu nosūtīt pieprasījumus Valsts zemes dienestam un Zemesgrāmatu nodaļai. 2011.gada 25.janvārī pieteicējs nosūtīja Domei iesniegumu ar savu argumentu izklāstu, vienlaikus lūdzot izsniegt Domes pieprasījumu apliecinātas kopijas, kā arī no iestādēm saņemto atbilžu apliecinātas kopijas.

[1.2] Kā atbildi uz 2011.gada 25.janvāra iesniegumu pieteicējs saņēma nevis pieprasījumu un atbilžu kopijas, bet Domes 2011.gada 24.februāra nelabvēlīgo lēmumu Nr.02.01-13/39 (turpmāk – 2011.gada 24.februāra Lēmums).

2011.gada 28.februāra telefona sarunā ar Domes juristi *I.K.* pieteicējs atgādināja par savu 2011.gada 25.janvāra iesniegumu un nepieciešamību sniegt pieteicējam viņa prasīto informāciju un atbildi pēc būtības. 2011.gada 18.martā pieteicējs Domei nosūtīja rakstisku elektronisku iesniegumu par nepieciešamību sniegt pieprasīto informāciju.

Saņemtajā Domes priekšsēdētāja 2011.gada 24.marta atbildē tika norādīts, ka uz visiem 2011.gada 25.janvāra iesniegumā norādītiem apstākļiem Dome jau ir atbildējusi ar 2011.gada 24.februāra Lēmumu.

Pieteicējs līdz pat pieteikuma iesniegšanas dienai nav saņēmis pieprasījumu un atbilžu kopijas.

[1.3] Dome pieprasītos dokumentus pieteicējam nosūtījusi tikai 2012.gada 11.aprīlī, t.i., vairāk nekā vienu gadu pēc to pieprasīšanas un jau pēc tam, kad pieteicējs iesniedza pieteikumu tiesā.

[2] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Dome neatzina pieteikumu, norādot šādus argumentus.

[2.1] Pieteikums nav pieļaujams.

[2.1.1] Ir nokavēts procesuālais termiņš pieteikuma iesniegšanai par faktisko rīcību, jo kopš 2011.gada 25.janvāra iesnieguma ir pagājis vairāk nekā viens gads.

[2.1.2] Pieteicējam nav tiesību iesniegt pieteikumu par faktisko rīcību, jo iestādes lēmums, kas rada tiesiskas sekas, nav atzīstams par faktisko rīcību.

Domes priekšsēdētājam adresētais 2011.gada 25.janvāra iesniegums ir papildinājums pieteicēja iepriekš Domē iesniegtajam apstrīdēšanas iesniegumam par nekustamā īpašuma nodokli 2010.gadam. Iesniegumā lūgts nodibināt tiesiskas, nevis faktiskas sekas. Šis prasījums iestādē bija realizējams ar administratīvo aktu, kas arī tika izdots, pieņemot 2011.gada 24.februāra Lēmumu. Ar minēto lēmumu Domē noslēdzās administratīvais process par nekustamā īpašuma nodokli 2010.gadam. Lēmums netika pārsūdzēts un stājās spēkā vairāk nekā pirms gada.

[2.1.3] Pieteicējam nav tiesību iesniegt pieteikumu par faktisko rīcību, jo procesuālās darbības administratīvajā procesā nav faktiskā rīcība.

Informācijas pieprasīšana no iestādēm bija starpdarbība, kas tika veikta administratīvā akta izdošanas procesa ietvaros.

[2.2] Domes rīcība nebija prettiesiska.

[2.2.1] Tā kā pieteicējs 2011.gada 24.februāra Lēmuma kopiju pievienojis pieteikumam, šo lēmumu viņš bija saņēmis, tā saturs viņam bija zināms.

Savukārt, 2011.gada 18.marta iesniegumā pieteicējs atkārtoja, ka sakarā ar viņa 2011.gada 25.janvāra iesniegumu nav saņēmis nekādu atbildi. Šāda norāde ir pretrunā ar pieteikuma pielikumā pievienotiem dokumentiem – gan Domes 2011.gada 24.marta atbildi Nr.02.01.-13/82, gan 2011.gada 24.februāra Lēmumu.

2011.gada 24.februāra Lēmumā atreferēts Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas 2011.gada 28.janvāra vēstules Nr.02.04-L/107 un 2011.gada 15.februāra vēstules Nr.02.04-L/151 teksts.

[2.2.2] Administratīvajā procesā pieteicējs tika uzklausīts, viņam bija arī dota iespēja iepazīties ar lietas materiāliem un visu ar lietu saistīto informāciju.

Pieteicējs apgalvo, ka viņam administratīvā akta izdošanas procesa ietvaros netika sniegta informācija, kas ir pretrunā ar pieteikumā minēto.

Pieteicējs pats norāda, ka par pieprasījumu Valsts zemes dienestam viņam kļuva zināms tieši no Domes amatpersonas. Pieteicējs pats tiesai apliecina to, ka vairākkārtīgi līdz 2011.gada 24.februāra Lēmuma pieņemšanai bija personīgi kontaktējies ar Domes pārstāvjiem, kuri viņam arī snieguši visu informāciju.

Dome nemaz nevarēja pieteicējam sniegt to vēstuļu kopijas, kuras vēl nebija nosūtītas un uz kurām nebija saņemtas atbildes.

Tāpat pieteicējs nepamatoti apgalvo, ka 2011.gada 18.marta iesniegumā lūdza izsniegt viņam no citām iestādēm saņemto atbilžu apliecinātas kopijas. Iesniegums nesatur šādu lūgumu.

[2.2.3] Ja pieteicējs patiesi 2011.gada sākumā būtu vēlējies iepazīties ar lietas materiāliem, viņš šīs tiesības būtu netraucēti realizējis.

[2.2.4] Veicinot pieteicēja tiesību realizēšanu, Dome, atkārtoti iepazīstinot pieteicēju ar lietas materiāliem, nosūtīja ierakstītā vēstulē uz pieteicēja deklarēto dzīvesvietu saraksti starp Domi un Valsts zemes dienesta Latgales reģionālo nodaļu.

[3] Tiesa lietu izskatīja rakstveida procesā, jo tam rakstveidā piekritis pieteicējs (*lietas 62.lapa*) un, kā to atzina tiesa, lietā esošie dokumenti ir pietiekami.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un apmierināms daļā.

[5] Tiesa konstatē šādus faktus.

[5.1] Domes Finanšu nodaļa izdeva 2011.gada 8.septembra maksāšanas paziņojumu par nekustamā īpašuma nodokli 2010.gadam. Pieteicējs ir šī maksāšanas paziņojuma adresāts.

Ar Domes 2011.gada 13.janvāra lēmumu atjaunots nokavētais procesuālais termiņš apstrīdēšanas iesnieguma iesniegšanai Domē, kā arī pieņemts izskatīšanai pieteicēja 2010.gada 8.janvāra apstrīdēšanas iesniegums par maksāšanas paziņojumu.

[5.2] 2011.gada 25.janvārī pieteicējs nosūtīja Domes priekšsēdētājam iesniegumu (*lietas 12.lapa*), cita starp norādot, ka administratīvā procesa par nekustamā īpašuma nodokli

2010.gadam ietvaros 2011.gada 21.janvārī pieteicējam kļuva zināms, ka pašvaldība no Valsts kadastra un Zemesgrāmatas pieprasījusi informāciju. Pieteicējs iesniegumā lūdza izsniegt viņam minēto pieprasījumu apliecinātas kopijas, kā arī no iestādēm saņemto atbilžu kopijas.

[5.3] Ar Domes 2011.gada 24.februāra Lēmumu maksāšanas paziņojums par nekustamā īpašuma nodokli 2010.gadam atstāts negrozīts.

[5.4] Pieteicējs nosūtīja Domes priekšsēdētājam 2011.gada 18.marta iesniegumu (*lietas 13.lapa*), tajā norādot, ka, pretēji Iesniegumu likuma prasībām, nav saņēmis atbildi uz 2011.gada 25.janvāra iesniegumu. Tāpat norādīja, ka 2011.gada 28.februāra telefoniskā sarunā atgādinājis Domes juristei par 2011.gada 25.janvāra iesniegumu un nepieciešamību sniegt pieprasīto informāciju. Lūdza norādīt atbilžu uz minēto iesniegumu kavējuma iemeslus un informēt par to, kad tiks sniegtas atbildes.

[5.5] Domes priekšsēdētājs 2011.gada 24.martā sniedza pieteicējam atbildi uz 2011.gada 18.marta iesniegumu, cita starp norādot, ka 2011.gada 24.februāra Lēmumā jau ir sniegta pilnīga un izsmeļoša atbilde uz visiem 2011.gada 25.janvāra iesniegumā norādītajiem apstākļiem.

[5.6] 2012.gada 11.aprīlī, t.i., jau pēc lietas ierosināšanas tiesā, Dome pieteicējam nosūtīja Domes 2011.gada 14.janvāra vēstules Nr.02.01-08/119, Domes 2011.gada 8.februāra vēstules Nr.02.01-08/357, Valsts zemes dienesta 2011.gada 28.janvāra atbildes Nr.2-04-L/107 un Valsts zemes dienesta 2011.gada 15.februāra atbildes Nr.2-04-L/151 apliecinātas kopijas.

[6] Ir jānošķir divi tiesību institūti, kuru ietvaros ir iespējama privātpersonas vēršanās iestādē ar pieprasījumu izsniegt iestādes rīcībā esošu dokumentu kopijas.

Pirmkārt, tās ir Administratīvā procesa likuma 61.pantā paredzētās tiesības, kamēr turpinās administratīvais process iestādē, iepazīties ar lietas materiāliem. Šo tiesību pārkāpums var tikt pārsūdzēts tiesā divējādi. Persona, pārsūdzot administratīvajā lietā izdoto administratīvo aktu (Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmās daļas 1.punkts), var pieteikumā norādīt uz procesuāliem pārkāpumiem kā administratīvā akta tiesiskumu ietekmējošiem apstākļiem. Tāpat persona ir tiesīga iesniegt patstāvīgu pieteikumu par administratīvā akta izdošanas procesā pieļauta procesuālā pārkāpuma konstatēšanu (Administratīvā procesa likuma 184.panta otrā daļa).

Otrkārt, tās ir Informācijas atklātības likuma 10.panta pirmajā daļā paredzētās tiesības vērsties iestādē ar informācijas pieprasījumu. Šo tiesību pārkāpums arī ir pārsūdzams tiesā. Ja iestāde ir izdevusi administratīvo aktu par atteikumu sniegt informāciju vai izpildīt informācijas pieprasījumu, tad atbilstošs pieteikuma priekšmets būs pienākuma uzlikšana izdot labvēlīgu administratīvo aktu vai arī izdotā administratīvā akta prettiesiskuma konstatēšana (Informācijas atklātības likuma 15.panta pirmā daļa, Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmās daļas 1.punkts). Savukārt, ja iestāde informāciju vienkārši nav sniegusi vai sniegusi nepienācīgi, iesniedzams pieteikums par iestādes faktisko rīcību (Informācijas atklātības likuma 15.panta pirmā daļa, Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmās daļas 2.punkts).

[7] Dome uzskata, ka pieteicējs ir iesniedzis pieteikumu par tādām iestādes darbībām, kas nav faktiskā rīcība, bet ir iestādes procesuālās darbības administratīvā akta izdošanas procesā.

Šādam uzskatam par labu liecina tas apstāklis, ka pirmo iesniegumu par dokumentu kopiju izsniegšanu (2011.gada 25.janvāra iesniegumu) pieteicējs iestādē iesniedza vēl pirms administratīvā procesa noslēgšanās un savu pieprasījumu nepārprotami saistīja ar vēlēšanos kā lietas dalībniekam iepazīties ar lietas materiāliem.

Ir jāpiebilst, ka šāds pieteikums nebūtu pieļaujams, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188.pantu tas ir iesniedzams viena mēneša laikā no dienas, kad stājies spēkā augstākas iestādes lēmums par apstrīdēšanas iesniegumu. Konkrētajā gadījumā pieteikums būtu iesniedzams viena mēneša laikā no 2011.gada 24.februāra Lēmuma stāšanās spēkā. Pieteicējs, iesniedzot pieteikumu 2012.gada 22.martā, šo termiņu būtu nokavējis.

Tomēr, šajā lietā vairāki turpmāk norādītie apstākļi liek secināt, ka pieteikums nav iesniegts par administratīvā akta izdošanas procesā pieļauta procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, bet gan ir iesniegts par faktisko rīcību.

[7.1] Pieteikumā nav tiešas norādes, ka pieteikums tiek iesniegts par administratīvā akta izdošanas procesā pieļautu procesuālu pārkāpumu. Pieteikuma saturs drīzāk liecina par to, ka pieteicējs dokumentu kopiju neizsniegšanu pārsūdz kā patstāvīgu, no administratīvā akta izdošanas procesa neatkarīgu rīcību.

Pieteikums tā sākotnējā redakcijā ietver atsauci gan uz Administratīvā procesa likuma 61.pantu, kur paredzētas tiesības iepazīties ar lietu, gan uz 91.panta otro daļu, kurā paredzēts iestādes pienākums izskatīt iesniegumu par iestādes plānoto vai jau iesākto faktisko rīcību. Savukārt pieteikuma papildinājumā pieteicējs jau nepārprotami norāda, ka pārsūdz Domes faktisko rīcību, kas izpaužas kā pieprasītās informācijas nesniegšana likumā noteiktajā kārtībā un termiņos.

[7.2] Pieteicējs nav iebildis pret tiesneša 2012.gada 29.marta lēmumā par pieteikuma pieņemšanu un tiesneša 2013.gada 3.jūlija lēmumā par pieteikuma papildinājuma pieņemšanu izdarītajiem secinājumiem, ka pieteikums iesniegts atbilstoši Informācijas atklātības likuma 15.pantam par Domes faktisko rīcību.

[7.3] Lai gan, kā jau minēts, sākotnēji ar 2011.gada 25.janvāra iesniegumu pieteicējs vērsās iestādē ar lūgumu nodrošināt iepazīšanos ar lietas materiāliem, tomēr, turpmākā pieteicēja un Domes sarakste jau skar plašāku tiesisko attiecību loku. Kā to konstatē tiesa, 2011.gada 18.marta iesniegums faktiski ir uzskatāms par informācijas pieprasījumu. Proti, ar minēto iesniegumu pieteicējs, jau pēc augstākas iestādes lēmuma par apstrīdēšanas iesniegumu stāšanās spēkā, turpina vērst iestādes uzmanību uz iestādes pienākumu sniegt pieprasīto informāciju. Proti, ar šo iesniegumu pieteicējs vēršas iestādē jau nevis kā izskatīšanas stadijā esošas lietas dalībnieks, bet kā jebkurš informācijas pieprasītājs.

Arī vairākas norādes pieteicēja iesniegumos, kas tapuši pirms lietas ierosināšanas tiesā, liecina par to, ka pieteicējs iestādes rīcībā cita starp saskatījis savu no Informācijas atklātības likuma normām izrietošo tiesību aizskārumu. Proti, tā ir 2011.gada 18.marta iesniegumā ietvertā atsauce uz Iesniegumu likumu, kura mērķis lielā mērā ir kopīgs ar Informācijas atklātības likuma mērķi (*sk., piem., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu*

departamenta 2009.gada 16.septembra lietā Nr.SKA-241/2009 9.punktu), kā arī 2011.gada 28.marta sūdzībā Valsts reģionālās attīstības ministrijai ietvertās atsauces uz Informācijas atklātības likumu un Satversmes 100.pantu, t.i., tiesībām brīvi iegūt informāciju.

[8] Pamatojoties uz iepriekšējā sprieduma punktā norādītajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka lieta pamatoti ierosināta par iestādes faktisko rīcību – informācijas nesniegšanu. Pretēji Domes argumentiem, šķēršļi pieteikuma pieļaujamībai nav atrodami. Cita starp, tiesa nekonstatē pieteikuma iesniegšanas termiņa nokavējumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188.panta ceturto daļu pieteikumu par iestādes faktisko rīcību var iesniegt mēneša laikā no dienas, kad spēkā stājies augstākas iestādes lēmums par apstrīdēto faktisko rīcību. Ja šajā lēmumā nav norādīta pārsūdzības kārtība un termiņi, pieteikumu var iesniegt gada laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas. Ja iestādei, kas veikusi attiecīgo faktisko rīcību, nav augstākas iestādes vai tā ir Ministru kabinets, pieteikumu par iestādes faktisko rīcību var iesniegt gada laikā no dienas, kad pieteicējam par to kļuvis zināms (91.panta ceturtā daļa).

Kļūdains ir iestādes viedoklis, ka pieteikuma iesniegšanas termiņš ir skaitāms no 2011.gada 25.janvāra. No lietas materiāliem izriet, ka Domes priekšsēdētāja viedoklis par to, ka pieteicēja 2011.gada 25.janvāra iesniegums ir pilnībā izpildīts, ietverts 2011.gada 24.marta atbildē. Minētajā atbildē nav norādīta tās pārsūdzības kārtība un termiņi. Līdz ar to, faktiskās rīcības pārsūdzēšanas termiņš beidzās, ātrākais, 2012.gada 24.martā. Tā kā pieteicējs iesniedza pieteikumu tiesā 2012.gada 22.martā, pieteikuma iesniegšanas termiņš nav nokavēts.

[9] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 10.panta pirmo daļu iestāde informāciju sniedz pēc privātpersonas pieprasījuma. Minētā likuma 11.panta pirmā daļa paredz, ka informāciju var pieprasīt rakstveidā, mutvārdos vai elektroniskā veidā, savukārt 11.panta trešajā daļā noteikts, ka informācijas pieprasījums formulējams iespējami precīzi.

Tātad, informācijas sniegšanas priekšnoteikums ir likumā noteiktajā kārtībā iesniegts pieprasījums.

Kā jau tiesa konstatēja iepriekš (sk. sprieduma [7.3] punktu), iestādei pieteicēja 2011.gada 18.marta iesniegumā, it īpaši ņemot vērā to, ka tas iesniegts jau pēc administratīvā akta izdošanas, šāds pieprasījums bija jāatpazīst. Turklāt, atbildētāja neapstrīd pieteicēja apgalvojumu, ka vēl 2011.gada 28.februāra telefona sarunā ar Domes juristi viņš atgādināja par neizpildīto 2011.gada 25.janvāra iesniegumu un nepieciešamību sniegt pieprasīto informāciju. Tātad, pieteicējs informāciju ir pieprasījis arī mutvārdos.

[10] Dome uzskata, ka pieteicējs pieprasīto informāciju faktiski bija saņēmis, proti, ka pieprasīto dokumentu saturs viņam kļuvis zināms no 2011.gada 24.februāra Lēmuma teksta un no sarunām ar Domes amatpersonām. Šāds iestādes arguments ir nepamatots.

Informācijas atklātības likuma $11.^2$panta otrā daļa noteic, ka izsniedzot pieprasīto informāciju, iestāde pēc iespējas ievēro pieprasītāja norādīto informācijas saņemšanas veidu. Informācijas atklātības likuma 13.panta otrajā daļā tieši pieminēta dokumentu kopēšana.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs iestādei nepārprotami bija darījis zināmu veidu, kādā viņš vēlas saņemt konkrētu informāciju, proti, apliecinātu dokumentu kopiju veidā. Tātad, iestādei, vadoties no Informācijas atklātības likuma normām, pieprasījums pēc iespējas bija jāizpilda tieši šādā veidā. Turklāt, kā to uzskata tiesa, pieprasījums izsniegt tieši dokumentu kopijas, ir respektējams it īpaši tādēļ, ka šāds informācijas sniegšanas veids, ciktāl tas nav pretrunā ar likumā noteiktajiem informācijas sniegšanas ierobežojumiem, maksimāli nodrošina informācijas iegūšanu nepārveidotā, nesagrozītā veidā, tātad, maksimāli atbilst Informācijas atklātības likuma mērķiem un mūsdienās drīzāk būtu uzskatāms par informācijas sniegšanas pamatveidu.

Kā tas izriet no lietas materiāliem, iestāde, nesniedzot nekādu pamatojumu, nav respektējusi pieteicēja izraudzīto informācijas saņemšanas veidu, tātad, ir pieļāvusi šajā sprieduma punktā norādīto Informācijas atklātības likuma normu pārkāpumu. Līdz ar to nevar uzskatīt, ka informācijas pieprasījums tika izpildīts.

[11] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas 2. un 4.punktu iestāde, kas saņēmusi informācijas pieprasījumu, 15 dienu laikā atbild iesniedzējam, ja informācijai nav nepieciešama papildu apstrāde, jeb 30 dienu laikā atbild iesniedzējam, ja informācijai nepieciešama papildu apstrāde, un ne vēlāk kā 15 dienu laikā paziņo par to iesniedzējam. Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 12.panta pirmo daļu ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tā savā rakstveida atteikumā norāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

No minētajām tiesību normām izriet, ka informācijas pieprasījuma gadījumā attiecībā uz informāciju, kas ir iestādes rīcībā, likumdevējs ir noteicis konkrētu iestādes rīcību, proti, iestādei ir vai nu noteiktajā termiņā jāizsniedz pieprasītā informācija, vai arī, konstatējot šķēršļus pieprasītās informācijas izsniegšanai, informācijas pieprasītājam jāsniedz pamatots atteikums, norādot tā apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas kārtību.

Dome pieteicējam nav nedz sniegusi pieprasīto informāciju, nedz pamatotā atteikumā norādījusi šķēršļus pieprasītās informācijas izsniegšanai. Par atteikumu Informācijas atklātības likuma 12.panta pirmās daļas izpratnē nav uzskatāma Domes priekšsēdētāja 2011.gada 24.marta atbilde, kur tikai norādīts, ka pieteicējam sniegta pilnīga un izsmeļoša atbilde uz visiem 2011.gada 25.janvāra iesniegumā norādītajiem apstākļiem.

Secināms, ka Dome nav izpildījusi minētajā tiesību normā noteiktās prasības.

[12] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 4.pantu vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija. Saskaņā ar minētā likuma 10.panta trešo daļu vispārpieejamo informāciju sniedz jebkuram, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs pieprasījis vispārpieejamu informāciju. Vēl jo vairāk, iestādei nebija pamata šaubām par pieteicēja tiesībām saņemt pieprasīto informāciju,

jo sākotnēji tā tika pieprasīta administratīvajā lietā, kurā pieteicējs piedalījās kā procesa dalībnieks. Arī atbildētājas turpmākā rīcība, proti, pēc lietas ierosināšanas tiesā tomēr nosūtot pieteicējam pieprasītos dokumentus, liecina, ka nepastāvēja likumā noteikti šķēršļi informācijas pieprasījuma izpildīšanai.

Līdz ar to atbildētājas rīcība, neizsniedzot pieteicējam informāciju Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā un termiņos, ir atzīstama par prettiesisku faktisko rīcību.

[13] Pieteicējs lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, ko novērtē Ls 1000 apmērā.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 9.pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Tā paša likuma 11.panta trešā daļa paredz, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Izskatāmajā gadījumā tiesa atzina, ka Domes faktiskā rīcība ir bijusi prettiesiska. Līdz ar to ir pamats konstatēt vienu no vispārīgajiem morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumiem. Kā jau minēts iepriekš, atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 9.pantam par morālo kaitējumu ir atzīstams tikai tāds kaitējums, kas izraisīts ar būtisku personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu. Konkrētajā gadījumā tiesa saskata pieteicēja ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu, kas ir pietiekami būtisks, lai konstatētu morālo kaitējumu un izvērtētu tā atlīdzināšanas veidu un apmēru.

[14] Morālā kaitējuma atlīdzinājuma noteikšana ir regulēta Atlīdzināšanas likuma 14.pantā un Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajā daļā.

Pirmkārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmajā daļā ir paredzēti kritēriji morālā kaitējuma noteikšanai. Tie ir:

1) tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgums;

2) konkrētā aizskāruma smagums;

3) iestādes rīcības tiesiskais un faktiskais pamatojums un motīvi;

4) cietušā rīcība un līdzatbildība;

5) citi konkrētajā gadījumā būtiski apstākļi.

Otrkārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešajā daļā ir noteiktas morālā kaitējuma atlīdzinājuma maksimālās robežas:

1) 3000 latu, ja kaitējums nav smags;

2) 5000 latu, ja kaitējums ir smags;

3) 20 000 latu, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai.

Treškārt, Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturtajā daļā ir paredzēta iespēja kā patstāvīgu vai papildu atlīdzinājumu noteikt iestādes rakstveida vai publisku atvainošanos, ja privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags.

Ceturtkārt, Atlīdzināšanas likuma 94.panta ceturtā daļa noteic, ka atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas.

[15] Pieteicēja tiesību aizskārumu šajā lietā raksturo tas, ka iestāde pieteicēja iesniegumos nav atpazinusi informācijas pieprasījumu un nav rīkojusies atbilstoši Informācijas atklātības likuma prasībām. Vienlaikus nav pamata uzskatīt, ka šādas rīcības pamatā bijusi vēlēšanās ierobežot pieteicēja tiesības, drīzāk tā ir vērtējama kā iestādes nepietekama vērība un nepietiekama iedziļināšanās lūgumos, ko pieteicējs izteicis iestādei iesniegtajos dokumentos. Tiesa ņem vērā arī to, tiesvedības gaitā pieteicēja pieprasījums tika izpildīts. Tāpat tiesa atzīmē, ka pieteicējs nav norādījis, ka dokumentu nesaņemšana likumā noteiktajos termiņos un kārtībā būtu radījusi kādas tālākas sekas.

Tiesa secina, ka pieteicējam nodarītais morālais kaitējums nav smags, tā atlīdzināšana naudas izteiksmē nav nepieciešama. Atbilstīgs atlīdzinājums tiesas ieskatā būtu Domes rakstveida atvainošanās pieteicējam.

Šāds atlīdzinājums noteikts arī līdzīgās lietās. Piemēram, rakstveida atvainošanās kā atlīdzinājums piespriests lietā par Tieslietu ministrijas neatbildēšanu uz personas iesniegumu, par Valsts meža dienesta faktisko rīcību, ilgstoši neatbildot uz iesniegumu, ziņu prettiesisku ievietošanu sodu reģistrā (pirms lēmums stājies spēkā), par divu mēnešu kavēšanos izdod pieteicējai nelabvēlīgu, bet tiesisku administratīvo aktu, ar kuru atteikts piešķirt bērna piedzimšanas pabalstu *(sk. Augstākās tiesas prakses apkopojums „Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās", pieejams www.at.gov.lv).*

[16] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka atbildētājai, kas šajā lietā ir Daugavpils pilsētas pašvaldība, uzliekams pienākums atlīdzināt pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu Ls 20 apmērā par pieteikuma iesniegšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Daļēji apmierināt *V.V.* pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Daugavpils pilsētas domes faktisko rīcību, nesniedzot *V.V.* informāciju Informācijas atklātības likumā noteiktajā kārtībā un termiņos.

Uzlikt Daugavpils pilsētas domei pienākumu rakstveidā atvainoties *V.V.* viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Piespriest no Daugavpils pilsētas pašvaldības par labu *V.V.* viņa samaksāto valsts nodevu Ls 20 (divdesmit latu) latu apmērā.

Pārējā daļā pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2013.gada 30.jūlijā.

Tiesnesis (*personiskais paraksts*) M.Šļakota

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M.Šļakota
Rēzeknē 2013.gada 30.jūlijā

Šis dokuments ir parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.